

Leoni Jansen & Jolanda Holwerda

NIET MIEPEN!

Gids voor vrouwelijk leiderschap

Inhoud

Inleiding	11
1. Waar te beginnen?	25
2. De blauwdruk	45
3. Het pad van persoonlijk leiderschap	61
4. Laat je stem horen	89
5. Dilemma's	107
6. Verlangen naar succes	125
7. Zelfcompassie en de emotionele bankrekening	147
8. De poort naar persoonlijk leiderschap	171
9. Louterend wandelen naar Santiago	195
Epiloog	211
Dank	215
Leeslijst	217

Inleiding

Wat is dat toch met vrouwen? Ze twijfelen aan hun eigen ambitie en durven zichzelf niet in de schijnwerper te zetten. Terwijl er meer vrouwen dan ooit studeren en een baan hebben, ontbreekt het vrouwen nog steeds aan zelfvertrouwen. Waarom zitten op de beslissende plekken nog steeds een overvloed aan mannen, en waarom worden vrouwen als zij de leiding hebben, zo makkelijk in een negatief daglicht gesteld? Waarom tellen hun fouten dubbel, en waarom is het zo lastig voor vrouwen zich staande te houden in een organisatie, een bepaald vakgebied, een maatschappij waar de mannelijke waarden nog altijd de boventoon voeren? Na honderd jaar kiesrecht voor vrouwen is nog steeds de macht niet gelijk verdeeld, terwijl de wereldbevolking wel voor de helft uit vrouwen bestaat. Hoe kán dat?

‘Kamala, je zult in veel dingen die je gaat doen de eerste zijn, maar zorg ervoor dat je niet de laatste bent.’ Shyamala Gopalan, moeder van Kamala Harris

Wat hebben wij elkaar vaak gebeld als we ons weer eens verbaasden over de gang van zaken. Als een vriendin een promotie was misgelopen. Of een bevriende regisseur van de klus was gehaald. Als een

zwangere collega aan de kant was gezet. Als een vriendin in de pers werd afgemaakt. Maar ook als we onszelf niet gezien of niet gehoord voelden. Als we weer in de valkuil van het 'niet goed genoeg zijn' waren gelopen. Dan wisten we elkaar weer op te beuren, TED Talks of gedichten toe te sturen, elkaar te inspireren en te gaan staan voor wat we in essentie zijn: mooie vrouwen en meer dan goed genoeg. Ieder met haar unieke bijdrage aan deze wereld, die zo ontzettend zit te wachten op wat wij vrouwen te bieden hebben.

Los van elkaar liepen we allebei naar Santiago de Compostela. Een pelgrimstocht die ons diep raakte en ons echt met onze binnenwereld verbond, waar meer te ontdekken viel dan we in eerste instantie vermoedden. En juist die binnenwereld verkennen, maakt dat we sterker staan in de buitenwereld. Dat deed ons besluiten samen dit boek te schrijven. Een gids voor vrouwelijk leiderschap, met aandacht voor de binnen- en buitenwereld.

Er is natuurlijk niet één weg of één oplossing, of een simpele knip met de vingers, waardoor alles vanzelf goed komt. Maar inmiddels hebben wij zelf door vallen en opstaan wel veel geleerd over hoe het werkt, en dat willen we graag delen. Door onze verbinding met elkaar, door het uitwisselen van onze ervaringen, door elkaar ons verhaal te vertellen, elke keer weer,

komen wij steeds meer tot onze essentie. Door elkaar te bevragen en aan te vullen, ontdekken we onszelf. Daarom is dit boek ook een gesprek geworden tussen twee vrouwen die al veel hebben meegemaakt en veel bagage in hun rugzak meedragen, maar die altijd weer nieuwsgierig zijn naar de volgende stap.

‘Voor de vrouwen die volharden: ga door met moeilijk doen.’ Caroline Criado Perez, Britse feministische auteur

We zijn nog steeds bereid om te leren. Dit boek is dus ook een momentopname van wat wij nu weten en waar we nu staan.

Dit boek is zeker niet alleen voor vrouwen die de top ambiëren – wat die top ook moge zijn – maar voor iedere vrouw die haar wereld en invloed wil vergroten. We nemen je mee op het pad van persoonlijk leiderschap. We delen onze eigen zoektocht en we vullen het boek aan met voorbeelden en ervaringen uit onze praktijk als coach, trainer en regisseur.

Dit boek gaat dus niet alleen over leiders die aan het hoofd van organisaties staan, maar over vrouwelijk leiderschap in de praktijk van alledag. Of je nu zzp’er bent, een bedrijf leidt, hoogleraar of docent bent, of drie kinderen opvoedt.

Niet miepen! heeft voor ons te maken met ‘doen’. Er is nog lang geen sprake van gelijkheid tussen mannen en vrouwen in deze wereld en dat is heel onrechtvaar-

dig. Maar daar willen we niet te lang bij stilstaan; we willen oproepen tot daadkracht. Niet miepen over hoe lastig het is dat we leven in een patriarchale samen-

‘Improving the situation for women is better for everyone: men, women, the whole world.’ Kaouthar Darmoni, directeur vrouweninstituut Atria

leving, maar de leiding nemen over ons eigen leven. Niet machteloos toekijken, maar kijken wat er wel mogelijk is. Als vrouwen de regisseur van hun eigen leven worden, kunnen ze hun

invloed vergroten en een verschil maken in de wereld.

In dit boek gaan we aan de slag op verschillende niveaus:

in de binnenwereld: met ons eigen hart, ons brein en met ons lijf;

in de buitenwereld: in relaties, op het werk en in de maatschappij.

En ook al luidt een bekend Nederlands gezegde: ‘Bescheidenheid siert de mens’, die bescheidenheid brengt vrouwen niet verder. En de wereld ook niet. Want die snakt naar meer vrouwelijke kracht en vrouwelijk perspectief.

Wij zijn ervan overtuigd dat de wereld beter af is als er meer vrouwen hun talent inzetten en meedoen op het wereldtoneel. En dat kan alleen als we niet aan de kant blijven staan. Want je kunt alleen het spel beïnvloeden en de spelregels mee bepalen, als je meespeelt.

Over het waarom

Leoni:

Ik was al 21 toen ik me voor het eerst realiseerde dat ik een meisje was tussen de jongens. Ik werkte bij de VARA en was aangenomen als diskjockey op Hilversum 3, naast bv. Felix Meurders en Frits Spits. In die tijd werkten er nog maar twee andere vrouwen bij de radio: Anne van Egmond en Meta de Vries. Maar een vrouw op Hilversum 3, dat was nieuw. In het begin was ik in extase. Maar ik kwam er al gauw achter dat de mannen iets anders deden dan ik. Zij zochten de plaatjes zelf uit, stelden het programma samen en vooral: ze verzorgden zelf de techniek. Na een jaar wilde ik dat ook. Ik trots, ik deed nu hetzelfde als mijn mannelijke collega's. Ja dat dacht ik... de mannelijke technicus suggeréerde alleen maar dat ik het deed, en intussen nam hij het toch de techniek weer over. Ik was ontsteld. Alleen maar omdat ik een vrouw was! Vanaf dat moment werd ik me bewust van de verschillen tussen man en vrouw, met name in machtsverhoudingen.

Na de geboorte van mijn eerste kind ben ik 'vrouwendiners' gaan organiseren voor mijn